

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Preddiplomski sveučilišni studij
Filozofija
(dvopredmetni)

Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2021./2021.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Antička filozofija
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2021./22.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Pon 14.30-16.00 predavanja, uč. 106; pet 10.15-11.45, uč. 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Petkom od 12-12.45; po dogovoru
Telefon	051/265-640
e-mail	anag@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Započinje se s uvodnim dijelom koji daje periodizaciju klasične grčke filozofije i objašnjava zašto se vrijedi njime pozabaviti. Studentima se također objašnjava način rada na kolegiju, koji bi bio otprilike slijedeći: da se najprije na predavanjima izloži gradivo a da zatim, na seminarima, studenti moraju sami obraditi to isto gradivo kroz izlaganja i međusobne diskusije. Osim toga, studenti u tom uvodnom dijelu još bivaju obaviješteni koje su im obaveze u okviru ovog kolegija, te o načinu na koji će biti ocijenjeni.</p> <p>Studenti će se prvo upoznati s tzv. predsokratovskom filozofijom. Problemi koji će se obrađivati odnose se na razumijevanje prirode, promjene i problema uzroka. Na taj način studenti mogu ne samo steći znanje o tome koja su bila prva filozofska učenja u Zapadnoj tradiciji nego i dobiti razloge zašto su bila takva kakva jesu. Time se izbjegava zamka u koju upadaju mnogi pristupi ovom razdoblju koji daju samo katalog različitih pozicija koje se zastupaju a da se ne razumije motivacija za njih, čime se ne samo filozofska misao ne razumije kako treba već se i guši motivacija za njeno slijeđenje.</p> <p>Nakon toga bavit ćemo se prvim važnim grčkim filozofom, Sokratom. Upoznat ćemo se s temeljnim stavovima sokratovske filozofije te naznačiti prijelaz i razliku od prethodnog, predsokratovskog razdoblja.</p> <p>Najopsežniji dio kolegija okrenut je najvažnijem filozofu Platonu. Razlog tome što se njemu posvećuje najviše pažnje jest taj da je Platon ostavio najveći opus pisanih radova koji su prikladni za nastavnu obradu zbog njihove jasnoće i zanimljivosti (iz tog je razloga naglasak na Aristotelu znatno manji). Plan je da se Platonova misao obradi problemski, tj. prikazom većine filozofskih područja kojima se bavio. Tako bi se započelo s njegovom epistemologijom, a nastavilo s etikom, filozofijom uma i metafizikom. Ključni njegov tekst na kojem bi se radilo jest, naravno, <i>Država</i>. Osim tog teksta, studenti će raditi i na dijelovima drugih ključnih dijaloga poput <i>Menona</i>, <i>Teeteta</i>, <i>Gorgije</i>.</p> <p>Posljednji sklop tema vezan je za drugog najznačajnijeg grčkog filozofa, Aristotela. Njega se ne obrađuje toliko opsežno kao Platona stoga što su njegovi tekstovi teži za razumijevanje, pa se pri odabiru tema vezanih uz njegovu radi kompromis: uzimaju se one koje su bile izuzetno povijesno</p>	

utjecajne (njegova metafizika i epistemologija) iako su teške, te one koje su lakše shvatljive – poput njegove etike. Obradom ovih cjelina zaključuje se i ovaj kolegij u nadi da će studenti biti motivirani i dovoljno osposobljeni da sami nastave daljnje proučavanje antičke misli.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će moći:

- opisati i objasniti osnovne stavove najvažnijih antičkih filozofa
- usvojiti vještine samostalnog čitanja i interpretacije klasičnih filozofskih tekstova
- moći kritički i argumentirano prosuditi stavove pojedinog antičkog filozofa
- opisati osnovna obilježja različitih perioda antičke filozofije
- objasniti i interpretirati osnovne filozofske postavke predsokratovskog razdoblja
- objasniti i interpretirati osnove Sokratove metode istraživanja
- objasniti i interpretirati osnove Sokratove etike
- objasniti i interpretirati osnove Platonove epistemologije i metafizike
- objasniti i interpretirati osnove Platonove etike
- objasniti i interpretirati osnove Aristotelove metafizike
- objasniti i interpretirati osnove Aristotelove etike
- kritički evaluirati i usporediti različite filozofske pozicije iz epistemologije, etike i metafizike kod Sokrata, Platona i Aristotel

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	40
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Obvezna literatura:

- 1) Aristotel, *Nikomahova etika*, BIGZ, Beograd, 1980.
- 2) Aristotel, *Metafizika*, Medicinska naklada, Zagreb, 2001.
- 3) Platon, *Menon*, preveo i priredio F. Grgić, Zagreb, 1997.
- 4) Platon, *Država*, preveo M. Kuzmić, Zagreb, 2005. (i druga izdanja)
- 5) Platon, *Obrana Sokratova i Kriton*, BIGZ, Beograd, 1982.
- 6) Platon, *Eutifron*, Matica hrvatska, 1998.

7) Jednu od slijedećih povijesti filozofije:

Copleston, F. *Historija filozofije I*, BIGZ, Beograd, 1988.

Bazala, A. *Povijest filozofije I*, Globus, Zagreb, 1988.

Bošnjak, B. *Grčka filozofija*, Matica hrvatska, Zagreb, 1956.

Bošnjak, B. *Filozofija od Aristotela do renesanse*, Matica hrvatska, Zagreb, 1957.

Đurić, M.N. *Historija helenske etike*, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1961

IZBORNA LITERATURA

Izborna literatura:

a) Grčki autori

Aristotel, *Poetika*, Naklada Hrvatsko-Slavonske-Dalmatinske zemaljske vlade, Zagreb, 1912.

Aristotel, *Politika*, BIGZ, Beograd, 1975.

Aristotel, *Metafizika*, Fakultet političkih nauka/SNL, Zagreb, 1985.

Aristotel, *O duši/Nagovor na filozofiju*, Naprijed, Zagreb, 1987.

Aristotel, *Fizika*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1987.

Aristotel, *O nebu*, Moderna, Beograd, 1989.

Aristotel, *Ustav atenski*, Jurici, Zagreb, 1948.

Diels, H. *Predsokratovci I-II*, Naprijed, Zagreb, 1983.

Diogen Laertije, *Životi i mišljenja istaknutih filozofa*, BIGZ, Beograd, 1979.

Epiktet, *Priručnik*, KruZak, Zagreb, 2006, str. 43-85 (21)

Epikur, *Osnovne misli. Poslanice Herodotu i Menekeju*, Kultura, Beograd, 1959.

Ksenofont, *Uspomene o Sokratu*, BIGZ, Beograd, 1980.

Ksenofont, *Hijeront ili o tiraninu*, u Strauss, L. *O tiraniji*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1980, str. 7-23 (17)

Lukijan, *Syjetonazori na dražbi*, KruZak, Zagreb, 2002.

Platon, *Parmenid*, BIGZ, Beograd, 1973.

Platon, *Zakoni*, Naprijed, Zagreb, 1974.

Platon, *Protagora/Sofist*, Naprijed, Zagreb, 1975.

Platon, *Pisma*, Rad, Beograd, 1978.

Platon, *Fileb/Teetet*, Naprijed, Zagreb, 1979.

Platon, *Ion/Gozba/Fedar*, BIGZ, Beograd, 1979.

Platon, *Timaj*, Mladost, Beograd, 1981.

Platon, *Fedon*, BIGZ, Beograd, 1982.

Platon, *Dijalozi*, Grafos, Beograd, 1982.

Platon, *Hipija manji*, Hrvatski studiji, Zagreb, 1997.

Platon, *Ion/Lahet/Meneksen*, Hrvatski studiji, Zagreb, 1998.

Plotin, *Eneade*, Književne novine, Beograd, 1984.

Sekst Empirik, *Obrisi pironizma*, KruZak, Zagreb, 2008.

Teofrast, *Metafizika*, KruZak, Zagreb, 2011.

b) Sekundarna literatura

Bazala, A. „Mudrost grčkog naroda u priči i pjesmi“, u Hesiod, *Poslovi i dani*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1970.

Barnes, J. *Aristotel*, KruZak, Zagreb, 1995.

Bošnjak, B. *Logos i dijalektika*, Naprijed, Zagreb, 1961.

Đurić, M.N. *Sofisti i njihov istorijski značaj*, Naučna knjiga, Beograd, 1955.

Đurić, M. *Ideja prirodnog prava kod grčkih sofista*, Savez udruženja pravnika Jugoslavije, Beograd, 1958.

Gregorić, P./Grgić, F. (ur.) *Aristotelova metafizika*, KruZak, Zagreb, 2003.

Gregorić, P./Grgić, F./Hudoletnjak-Grgić, M. *Helenistička filozofija: Epikurovci, Stoici, Skeptici*, KruZak, Zagreb, 2005.

Grgić, F. *Aristotel o nužnosti i slučaju*, KruZak, Zagreb, 1997.

Hudoletnjak-Grgić, M. *Znanje i mijena: Parmenidova dva nauka*, KruZak, Zagreb, 1996.

Kramer, H. *Platonovo utemeljenje metafizike*, Demetra, Zagreb, ???

Nedjeljković, D. *Stoicizam*, Beograd, 1971.

Ross, D. *Platonova teorija ideja*, KruZak, Zagreb, 1998.

Stupar, M. *Filozofija politike*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju/Filip Višnjić, Beograd, 2010, str. 57-200 (144)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja i tri puta sa seminara.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar, a u slučaju neizvršavanja te obaveze, neće moći pristupiti završnom ispitu.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: anag@ffri.uniri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza, te da redovito čitaju literaturu predviđenu izvedbenim planom.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Oglasna ploča Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	20.6./4.7. u 12,30
Jesenski izvanredni	29.8./5.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
28.2./4.3.	Uvodno predavanje – pregled nastavne građe i literature/Problem izučavanja antičke filozofije i njena periodizacija
7.3./10.3.	Sokrat i sokratovska metoda istraživanja/ Eutifron
14.3./18.3.	Osnove Sokratove etike/ Obrana Sokratova
21.3./25.3.	Uvod u Platona/Osnove Platonove epistemologije (znanje i istinito vjerovanje)
28.3./1.4.	Osnove Platonove epistemologije (znanje i istinito vjerovanje)/ Menon/Država
4.4./8.4.	Osnove Platonove epistemologije (teorija ideja)/ Država
11.4./15.4.	Osnove Platonove etike/ Država
18.4./22.4.	Osnove Platonove etike/ Država
25.4./29.4.	Aristotel uvod/ Kolokvij 1
2.5./6.5.	Osnove Aristotelove metafizike/ Metafizika I.1-8
9.5./13.5.	Osnove Aristotelove etike/ Nikomahova etika , izbor
16.5./20.5.	Osnove Aristotelove etike/ Nikomahova etika , izbor
23.5./27.5.	Osnove Aristotelove etike/ Nikomahova etika , izbor
30.5./3.6.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA
---------------	---------	-------------------------------------	--------------------

		(metode poučavanja i učenja)	
VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i interpretirati Osnovna obilježja različitih perioda antičke filozofije; predsokratovskog razdoblja; osnove osnove Sokratove metode istraživanja	Filozofi prirode; Sokratova metoda istraživanja: induktivna metoda, neznanje kao ishodišna točka istraživanja; metoda pobijanja	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Sokratove etike	Sokratova etika: vrlina kao znanje; jedinstvo vrline; vrlina je nužna i dovoljna za sreću	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Platonove epistemologije i metafizike	Platonova epistemologija i metafizika: znanje kao istinito vjerovanje u <i>Menonu</i> ; odnos znanja i ideja; odnos znanja i istinitog vjerovanja; teorija ideja kao osnova Platonove epistemologije i metafizike	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Platonove etike	Platonova etika: etika vrline; definicija pravednosti; objašnjenje zašto je pravednost uvijek u osobnom interesu	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove metafizike	Aristotelova metafizika: što postoji; teorija o uzrocima; metafizika kao znanost o uzrocima i prva filozofija; obilježja metafizike	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove etike	Aristotelova etika: sreća kao cilj života; hijerarhija svrha; funkcionalni argument i objašnjenje sreće za ljudska bića; definicija sreće; definicija vrline;	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit

	<p>vrline kao «zlatna sredina»; vrste vrline</p>		
<p>Kritički evaluirati i usporediti različite filozofske pozicije iz epistemologije, etike i metafizike kod Sokrata, Platona i Aristotela</p>	<p>Sokratovo učenje o vrlini kao znanju; Platonova definicija pravednosti; Aristotel o sreći kao racionalnoj djelatnosti u skladu s vrlinom; Platonova teorija istinitog vjerovanja i znanja; Aristotelova teorija o uzrocima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Etika
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvoipredmetni)
Semestar	II
Akadska godina	20221/22
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	60+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom, 17.30-20.30 –prema izvedbenom programu, uč. 106 ; utorkom, 8.30-10 – svaki tjedan, uč. 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 16-17.30, četvrtkom 16-17.30
Telefon	265641
e-mail	ebaccarini@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Nebojša Zelič
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije	Utorkom 12,30-13,15 i po dogovoru mailom
Telefon	265648
e-mail	nzelic@ffri.uniri.hr
Suradnica na kolegiju	dr. sc. Kristina Lekić Barunčić
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije	Petkom 10-11
e-mail	kristinalb@ffri.uniri.hr
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Prvi segment sadržaja ponuditi će studentima (i s njima razrađivati) metaetičku problematiku, to jest filozofsku (epistemološku, ontološku, jezičko-filozofsku, logičku) raspravu o etici. Prikazati će se i raspravljati najvažniji smjerovi u toj domeni: kognitivizam (skup teorija koje tvrde da postoji govor o moralnim istinama, i to u obliku intuicionističkog i naturalističkog realizma - barem neka vjerovanja o moralu su istinita -, i antirealizma – ne postoji moralna stvarnost -, iako mi nastojimo o njoj govoriti) i antikognitivizam (skup teorija koje tvrde da moralni govor ni ne želi prikazati moralne istine, već izražavati subjektivna stanja, posebnu vrstu emocija, ili univerzalne preskripcije). Prioritet se, kao što je uočljivo, daje suvremenim raspravama, ali će se za svaki prikazani i raspravljani smjer ukazivati na vezu s klasicima iz povijesti filozofije (na primjer, veza između Platona, Reida i suvremenog intuicionizma, ili između Hume-a i suvremenog emotivizma; veza između aristotelovsko-tomističke tradicije i oblike suvremenog naturalističkog aristotelizma). U tom sklopu, nakon uvoda u kojem će se prikazati Kantov prijedlog u svojim temeljnim elementima, raspravljati će se o kantovskim modelima u suvremenim verzijama, to jest u onoj strogo racionalističkoj, po kojoj se do ispravnih moralnih stavova dolazi dedukcijom (npr. Hare, Gewirth), i u onoj konstruktivističkoj (npr. Rawls, Korsgaard). Nakon rasprave o ukazanim metaetičkim pozicijama, razrađuje se zaključak o raspravi između relativizma i univerzalizma. Kao posebna cjelina razmatrati će se odnos etike i psihologije, odnosno rasprava o motivacijskoj snazi moralnih stavova, te će se studentima predočiti, i s njima raspravljati, razlika između internalizma (pozicije po kojoj su moralni stavovi sami po sebi motivacijski) i eksternalizma (poziciji po kojoj moralni stavovi nisu sami po sebi motivacijski).</p> <p>Naredna je tematska cjelina posvećena prikazu i raspravi o moralnim teorijama: kantovske, odnosno deontološke teorije (u kojima dominiraju pojmovi dužnosti i prava, to jest temeljni etički pojmovi - pravo i dužnost -, koji nameću svoju važnost neovisno o preferencijama i nagonima</p>	

pojedinaca, te iznad korisnosti); utilitarizam (skup teorija koje postavljaju korisnost – to jest maksimizaciju zadovoljstva, sreće, preferencija, itd. -, kao centralni pojam u moralu); etika vrline (u kojima je temeljni kriterij afirmacija vrline, bilo da se za njih smatra da su vezane za ljudsku prirodu, ili da se tvrdi da ovise o pojedinim zajednicama) i pojam 'dobro'.

Na kraju, studentima se nudi rasprava iz primijenjene etike. Obuhvaćene teme su: društvene nejednakosti i siromaštvo, etika okoliša, teme iz bioetike (pojam osobe koja ima prava ili moralnu vrijednost, pobačaj, liječnički potpomognuta oplodnja, primjena genetike, određenje smrti, eutanazija, presađivanje dijelova ljudskog tijela, pravo na liječničku zaštitu), moralni problemi iz spolnosti i odnosa između spolova, jednakost i inverzna diskriminacija, prava životinja, poslovna etika, zločini i kažnjavanje, moral i politika, etika rata.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći:

- razumjeti, analizirati i uspoređivati temeljne metodološke pristupe u filozofskoj raspravi o moralu (uz naglašavanje važnosti spoznaja iz drugih područja: teorija spoznaje, ontologija, filozofija jezika, logika) i razviti kritički stav o tome
- razumjeti, analizirati i uspoređivati dominantne moralne teorije i sami pokušati ustanoviti koja od tih teorija najbolje može ponuditi kritičku podlogu za njihove početne moralne intuicije (odnosno, da ustanove trebaju li revidirati moralne intuicije nakon upoznavanja s moralnim filozofskim teorijama)
- primijeniti teorijske postavke moralne filozofije u stvarne situacije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	10
Kontinuirana provjera znanja 2	2,5	60
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. E. Baccarini, Moral Epistemological Coherentism, Contextualism and Consensualism
https://www.academia.edu/5853126/Moral_Epistemological_Coherentism_Contextualism_and_Con_sensualism
2. E. Baccarini, Living According to Conscience
<https://hrcak.srce.hr/file/385712>

3. ppt prezentacije
4. T. Bracanović, Normativna etika, Institut za filozofiju

IZBORNA LITERATURA

1. Aristotel, Nikomahova etika, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb 1982.
 2. Baccarini, E., Moralni sudovi, Hrvatski kulturni dom, Rijeka 1994.
 3. Coady, C.A.J. i O'Keefe, M. (ur.), Terorizam i pravednost, KruZak, Zagreb, 2004.
 4. Frankena, W.K., Etika, KruZak, Zagreb 1998.
 5. Gewirth, A., Osnova i sadržaj ljudskih prava, u Matulović, M. (ur.), Ljudska prava, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1992
 6. Hare, R.M., Kako racionalno odlučiti o moralnim pitanjima, "Agora", 6, 1998, 17-26.
 7. Kant, I., Osnove metafizike čudoređa, Igitur, Zagreb 1995 ili Utemeljenje metafizike čudoređa, u Talanga, J. (ur.), Klasični tekstovi iz etike, Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Zagreb 2001.
 8. Levy, N., Moralni relativizam, Jesenski i Turk, Zagreb 2004.
 9. MacIntyre, A., U potrazi za vrlinom, Kruzak, 2002..
 10. Prijić, S. (ur.), Pobačaj. Za i protiv, Hrvatski kulturni dom, Rijeka 1995.
- Primorac, I. (ur.), Suvremena filozofija seksualnosti, Zagreb, KruZak, 2003

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati ću se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 7.7
Jesenski izvanredni	5.9. i 9.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
01.03.	Uvodno predavanje
08.03.	Nastanak etike – evolucijsko i kontrafaktičko objašnjenje
15.03.	Moral i samo-interes: teorija racionalnog odlučivanja i teorija društvenog ugovora
22.03.	Utilitarizam

29.03.	Deontološka etika
05.04.	Etika vrline i etika brige
12.04.	Kritika suvremenih etičkih teorija – Williams
19.04.	Moral i dobrobit
26.04.	Moral i sreća
03.05.	Etika rase i roda
10.05.	Teme iz praktične etike 1
17.05.	Teme iz praktične etike 2
24.05.	Kolokvij
31.05.	Ispravak kolokvija
3.3.	Filozofija morala Thomasa Reida (racionalni intuicionizam)
10.3.	Filozofija morala Davida Humea (emotivizam)
17.3.	Filozofija morala Davida Humea (emotivizam)
24.3.	Filozofija morala Immanuela Kanta (racionalni konstruktivizam)
31.3.	Filozofija morala Immanuela Kanta (racionalni konstruktivizam)
1.4.	Moralni koherentizam, kontekstualizam i konsenzualizam
8.4.	Djelovanje prema savjesti
29.4.	Biounapređenje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati te kategorizirati i razlikovati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o etici	Metaetika, moralna epistemologija, etika biounapređeja, etika i psihijatrija	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	- Metaetika, moralna epistemologija, etika biounapređeja, etika i psihijatrija + nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Povezati rasprave uže vezane za filozofsko etičke teme i spoznaje iz drugih područja	Metaetika, moralna epistemologija, etika biounapređeja, etika i psihijatrija	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Demonstrirati svoje već	Metaetika, moralna epistemologija,	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u

navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	etika biounapređeja, etika i psihijatrija		raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofsko istraživanje i pisanje		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvoipredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljkom 12:15-13:00 prostorija 106, Seminari: ponedjeljkom A grupa, 13:15-14:00 prostorija 101 Seminari: utorkom B grupa, 10:15-11, prostorija 101		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako		
	Kabinet	F-422	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 12:15-14:00 Četvrtkom 11:15-13:00	
	Telefon	051 669 210	
	e-mail	mjurjako@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Zdenka Brzović		
	Kabinet	F-413	
	Vrijeme za konzultacije	Srijedom i četvrtkom 9:30-11:00	
	Telefon	051 265 795	
	e-mail	zdenka@uniri.hr	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Cilj kolegija je osposobiti studente za kritičko čitanje filozofskih tekstova i pisanje koherentnih, jasnih, konciznih, uvjerljivih te argumentiranih radova. Kolegij je strukturiran s ciljem da pomogne studentima u različitim koracima planiranja i pisanja filozofskih radova.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će moći:			
Filozofsko čitanje			
1. primijeniti alate neformalne logike za otkrivanje, analizu i ekspoziciju argumenata prilikom rješavanja filozofskih problema.			
2. ocijeniti valjanost (dovode li premise logički do zaključka) i pouzdanost argumenata (u slučaju da je argument valjan, jesu li njihove premise istinite).			
Filozofsko pisanje			
3. objasniti funkciju i ulogu paragrafa u sklopu cjelovitog rada.			
4. primijeniti akademske konvencije za citiranje, parafraziranje, referiranje, pisanje bibliografije i izbjegavanje plagiranja.			
5. napisati rad koji ima sljedeću strukturu: uvod, opisni dio, argumentacijski dio i zaključak.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	40	

ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Malatesti, L., Gavran Miloš, A. i Čeč, F. 2015. <i>Filozofsko pisanje bez filozofiranja</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. https://www.ffri.uniri.hr/files/izdavacka/L%20Malatesti%20-%20Filozofsko%20pisanje%20bez%20filozofiranja.pdf 2. Prijić-Samaržija, S. i Gavran Miloš, A. 2011. <i>Antička i novovjekovna epistemologija</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. 3. Berčić, B. 2012. <i>Filozofija</i>. Svezak drugi. Zagreb: Ibis Grafika. 4. Nagel, T. 2002. <i>Što sve to uopće znači?</i> Zagreb: KruZak. 		
IZBORNA LITERATURA		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Baggini, J. 2003. <i>The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods</i>. Blackwell Publishers. 2. Martinich, A. P. 1996. <i>Philosophical Writing</i>. Third Edition. Oxford: Blackwell. (Većina sadržaja) 3. Vaughn, L.. 2006 <i>Writing Philosophy: A Student's Guide to Writing Philosophical Essays</i>. Oxford University Press, New York and Oxford. 4. <i>Daily nous</i>: kako se pišu filozofski tekstovi http://dailynous.com/2019/01/15/write-philosophy-paper-online-guides/ 5. Pupovac, V. 2021. <i>Akademsko pisanje</i>. Sveučilište u Rijeci, Rijeka. https://www.akademsko-pisanje.uniri.hr/wp-content/uploads/2022/01/Knjizica-Akademsko-pisanje_FINALNA.pdf 		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Elektronička pošta i Merlin. Studenti moraju koristiti i redovito provjeravati službenu fakultetsku studentsku e-mail adresu.		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Elektronička pošta i Merlin		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Pismeni		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!		

<p>Ispit (kolokvij) (1 i 2) i popravni ispit (1 i 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Ispit i popravni ispiti (1 i 2) su pismeni i traju 45 minuta. Popravni ispiti održat će se jedan tjedan nakon ispita. Studenti koji nisu pristupili ispitu (1 ili 2) iz opravdanih razloga (bolesti i sl.) i oni koji nisu položili ispit prvi puta mogu pristupiti popravnom ispitu. <p>Završni ispit</p> <ul style="list-style-type: none"> Završni pismeni ispit traje 90min. <p>E-kolegij na Merlin</p> <ul style="list-style-type: none"> Studenti su dužni upisati e-kolegij koji je dostupan na mrežnim stranicama „Merlin“. Studenti u profilu Merlin trebaju koristiti svoju studentsku e-mail adresu koja im je dodijeljena u AAI sustavu. <p>E-kolegij će sadržavati bilješke, ocjene i forum.</p>
--

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	16.6.2022 30.6.2022.
Jesenski izvanredni	1.9.2022. 8.9.2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME	
1.3.2022	Uvod	Seminari grupa B
7.3.	Filozofski problemi i filozofska metodologija	8.3.
14.3.	Filozofska istraživanja: izvori i popis literature	15.3.
21.3.	Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija i argumenata I	22.3.
28.3	Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija i argumenata II	29.3.
4.4.	Filozofsko čitanje: parafraziranje	5.4.
11.4.	Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta - Ispit 1	12.4.
18.4. praznik	Formuliranje argumenta	19.4.
25.4.	Struktura filozofskog rada	26.4
2.5.	Struktura paragrafa	3.5.
9.5.	Stil: tečnost, jednostavnost, jasnoća i strogost	10.5.
16.5.	Radionica - Ocjenjivanje radova - Ispit 2	17.5.
23.5.	Radionica - Priprema radova	24.5.
30.5. Praznik	Testiranje filozofskih vještina	31.5.
6.6.	Simpoziji	7.6.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA
---------------	---------	-------------------------------------	--------------------

		(metode poučavanja i učenja)	
<p>Primijeniti alate neformalne logike za otkrivanje, analizu i ekspoziciju argumenata prilikom rješavanja filozofskih problema</p> <p>Ocijeniti valjanost (dovode li premise logički do zaključka) i pouzdanost argumenata (u slučaju da je argument valjan, jesu li njihove premise istinite).</p>	<p>Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija argumenta</p> <p>Filozofsko čitanje: formuliranje i parafraziranje argumenta.</p> <p>Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • Individualni rad • Grupni rad u nastavi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni ispit 1 • Pismeni ispit 2 • Završni ispit
<p>Napisati rad koji ima sljedeću strukturu: uvod, opisni dio, argumentacijski dio i zaključak.</p>	<p>Stil: koherentnost, tečnost, jednostavnost, jasnoća i strogost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • Individualni rad Grupni rad u nastavi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni ispit 1 • Pismeni ispit 2 Završni ispit
<p>Objasniti funkciju i ulogu paragrafa u sklopu cjelovitog rada.</p>	<p>Struktura filozofskog rada i struktura paragrafa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • Individualni rad Grupni rad u nastavi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni ispit 1 • Pismeni ispit 2 Završni ispit
<p>Primijeniti akademske konvencije za citiranje, parafraziranje, referiranje, pisanje bibliografije i izbjegavanje plagiranja.</p>	<p>Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta, parafraziranje, citiranje i bibliografija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • Individualni rad Grupni rad u nastavi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni ispit 1 • Pismeni ispit 2 Završni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moderna filozofija od Descartesa do Kanta
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)
Semestar	IV.
Akadska godina	2021/ 2022.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljak, 16:15 – 18:00, uč. 401 Seminari grupa A: četvrtak, 8:15 – 10:00, uč. 401 Seminari grupa B: petak, 8:15 – 10:00, uč. 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak, 18:00 – 19:30. Četvrtak, 10:00 – 11:30.
Telefon	265-644
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	F – 425
Vrijeme za konzultacije	Četvrtak, 10:00-11:30 Petak, 10:00-11:30
Telefon	265-639
e-mail	ividmar@ffri.uniri.hr
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici i <i>online</i> . Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. Izvori znanja i spoznajne sposobnosti (od Descartesa do Kanta): urođeno i stečeno znanje; opažajna i razumska spoznaja - oprečnost empirističke i racionalističke tradicije; pozicije reprezentacionalizma i fenomenalizma (ideje, impresije); apriorne ideje, aksiomi misli kao univerzalne i samoočevodne istine.</p> <p>2. Objektivnost spoznaje (Locke, Berekely, Hume i Reid): primarna i sekundarna svojstva kao objektivna i subjektivna svojstva; objektivnost dispozicijskih svojstava; epistemološki realizam i anti-realizam; jaz između znanstvene i zdravorazumske slike svijeta; Humeov skepticizam i naturalizam.</p> <p>3. Descartesova metodička skepsa i zli demon: potraga za arhimedovskom točkom - fundacionalistička teorija opravdanja; Cogito, ergo sum i samoizvjesnost svijesti – teorija privilegiranog pristupa; svijest kao izvor znanja, intuicija, kriteriji istine; interogativni ili negativni skepticizam: argument snova, vizualnih iluzija i zli demon.</p> <p>4. Pitanje metode (Bacon, Hume, Descartes, Spinoza, Wolff): induktivna i deduktivna metoda; teorija idola; problem indukcije; praktična i jasna pravila; uzor matematičke metode; status matematike i logike u odnosu na prirodne znanosti.</p> <p>5. Epistemologija svjedočanstva (Locke, Hume i Reid): socijalna epistemologija; prenošenje poruka kao izvor znanja; Hume o čudima; redukcionizam i anti-redukcionizam; apriorno opravdanje povjerenja kao nužne pretpostavke funkcioniranja razuma i izbjegavanja univerzalnog skepticizma; opravdanje povjerenja oslanjanjem (redukcijom) na opažanje i generalizaciju iz opažanja.</p> <p>6. Supstancija (Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Hume i Berkeley): pojam supstancije, stvorena i nestvorena, konačna i beskonačna supstancija; materijalna i duhova supstancija; atributi i modusi supstancije; monizam, dualizam, pluralizam; monadologija i</p>	

dinamizam; odnos uma i tijela; Descartesov interakcionizam i Spinozin dokaz o nemogućnosti interakcije; Leibnizova prestabilirana harmonija; Berkeleyjevo pobijanje materijalizma; ontološki realizam i antirealizam.

7. Pitanje mogućnosti metafizike (Leibniz, Locke i Hume): nužne i kontingentne istine; istine razuma i činjenične istine; načelo proturječnosti i načelo dovoljnog razloga, kauzalnost; determinizam i sloboda volje.

8. Dokazi božje opstojnosti (Descartes, Spinoza, Pascal, Leibniz, Hume, Berkeley): Ontološki dokaz; Pascalova oklada; teodiceja i argument iz zla u svijetu; Humeova kritika argumenta iz čuda i teleološkog argumenta; Berkeleyjev dokaz božje opstojnosti

9. Društveni ugovor (Hobbes, Locke, Rousseau): pojam društvenog ugovora; racionalni egoizam i društveni ugovor kao modus vivendi; prirodna i pozitivna prava; apsolutna monarhija i liberalna demokracija; pojmovi slobode, ljudskih prava, trodiobe vlasti, opće volje, privatnog vlasništva, prava na nasilno svrgavanje vlasti i dr.

10. Tolerancija (Locke i Spinoza): pojam tolerancije; tolerancija i sloboda; ideja religijske tolerancije; argumentacije u prilog potrebe za tolerancijom (instrumentalnost države, napredak čovječanstva, znanstveni progres, Spinozini argumenti iz hipokrizije i respekta prema principijelnosti).

11. Emocije filozofska promišljanja o fenomenu emocija, definicija emocija i teorije emocija 18. stoljeća (Descartes, Hume, Spinoza)

12. Ostali probelmi: osobni identitet (Descartes, Locke, Hume); relativno i apsolutno shvaćanje prostora (Newton i Leibniz); realne i nominalne definicije, (Leibniz i Locke); kritika teorije ideja (Reid); odnos činjenica i vrijednosti (Hume); Descartes, Spinoza i Hume o emocijama; odlučivanje i preferencije (Pascal i Locke) i dr.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog kolegija, očekuje se da će studenti moći:

- objasniti temeljne pojmove empirističke i racionalističke filozofije (ideja, impresija, primarne i sekundarne kvalitete, reprezentacijski realizam, metoda sumnja, 'cogito', supstancija i dr.)
 - usporediti osnovne postavke empirizma i racionalizma te Kantovog sintetskog stajališta
 - analizirati skeptičku argumentaciju: argument iz snova, argument iz iluzije, zli demon
 - objasniti odnos reprezentacionalizma, (anti-)realizma i idealizma
 - objasniti i usporediti pojam urođenih ideja s pojmovima a priornih analitičkih i sintetičkih sudova
 - opisati i usporediti različite ontološke stavove: monizam, dualizam, pluralizam
 - objasniti razliku između fenomenalnog i noumenalnog
 - opisati i usporediti različite teorije o slobodi volje i osobnom identitetu
 - razlikovati induktivnu i deduktivnu metodu istraživanja
 - argumentirati za i protiv božje opstojnosti
 - objasniti pojam društvenog ugovora
 - razlikovati različite pristupe suverenosti i državnom autoritetu
 - objasniti pojam tolerancije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	X	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij predavanja)	1,5	35%
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij seminari)	1,5	35%
ZAVRŠNI ISPIT	1	30%
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Rene Descartes: *Meditacije o prvoj filozofiji*, u E. Husserl, Kartezijanske meditacije, Zagreb, SSO, 1975.
2. John Locke: *Ogledi o ljudskom razumu I i II*, Beograd, Kultura, 1962.
3. George Berkeley: *Odabrane filozofske rasprave* (Rasprava o načelima ljudske spoznaje, Tri dijaloga između Hylasa i Philonousa), Zagreb, KruZak, 1999.
4. David Hume: *Istraživanje o ljudskom razumu*, Zagreb, Naprijed, 1988
5. Snježana Prijic Samaržija i Ana Gavran Miloš: *Antička i novovjekovna epistemologija*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2011

Seminari:

1. Rene Descartes, *O strastima duše* (izbor iz Prijic Samaržija I Gavran Miloš)
2. Benedict de Spinoza: *Etika: dokazana geometrijskim redom*, Zagreb, Demetra, 2000.
3. David Hume, *Rasprava o ljudskoj prirodi*, knjiga 2 O strastima

IZBORNA LITERATURA

- G. W. Leibniz: *Novi ogledi o ljudskom razumu*, Sarajevo, Veselin Masleša, 1986.
 Immanuel Kant: *Kritika čistog uma*, Zagreb, Matica Hrvatska 1987.
 Božičević Vanda, *Filozofija britanskog empirizma*, Školska knjiga Zagreb, 1996

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg broja opravdanih izostanka, potrebno je napisati dodatni seminarski rad na zadanu temu od maksimalno 4000 riječi i uz konzultiranje barem četiriju izvora sekundarne literature

Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.

Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

Napomena: Studenti imaju mogućnost pohađanja organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) i aktivnosti koje su vezane za sadržaj kolegija ili koje predlaže nositelj i suradnik na kolegiju. Pohađanjem organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) studenti mogu ostvariti bodove koji mogu biti uključeni u konačno bodovanje svih aktivnosti koje student ima obvezu ispuniti da bi položio kolegij. U obzir će se uzeti maksimalno 5 aktivnosti u kojima student sudjeluje, a svaka aktivnost nosi 2 boda.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju
Oglasne ploče odsjeka za filozofiju
Elektronička pošta
Tajništvo Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija
Elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolokvij predavanja: kolokvij uključuje pisanu provjeru znanja nakon prve cjeline predavanja kojom se provjerava upoznatost sa sadržajem cjeline. Kolokvij je tzv. objektivnog tipa, uključuje provjeru stečenih znanja, (prepoznavanje problema i pojmova, višestruki izbor, nadopunjavanje), a maksimalno je moguće dobiti trideset i pet bodova.

Provjera znanja na seminarima: seminari su tematski organizirani oko rada na izvornim filozofskim tekstovima Renea Descartesa, Spinoze i Davida Humea. Provjera znanja (kolokvij 2) sastoji se od zadataka objektivnoga tipa, analize teksta i esejskih pitanja. Maksimalno je moguće ostvariti trideset i pet bodova.

Završni ispit obuhvaća provjeru znanja i sposobnosti komparacije i sinteze stečenih znanja u formi eseja, a moguće je ostvariti maksimalno 30 ocjenskih bodova.

Aktivnost u nastavi kontinuirano se prati od strane nositelja kolegija.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	23.6; 11.7. u 9 sati
Jesenski izvanredni	1.9./9.9. u 9 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)*

DATUM	NAZIV TEME
	Predavanja
28.2	Uvodno predavanje: racionalizam i empirizam
7.3.	Moderni skepticizam
14.3.	Problem percepcije
21.3.	Urođeno znanje/ideje/pojmovi
28.3.	A priori i a posteriori znanja
4.4.	Metoda/razum: dedukcija i indukcija

11.4.	Um i stvarnost
25.4.	Pitanje dokazivanje postojanja vanjskog svijeta: rješenje skeptičkih dilema (online)
2.5.	Kolokvij
9.5.	Problem supstancije
16.5	Problem odnosa duha i tijela
23.5.	Problem kauzaliteta
30.5.	Pitanje božje egzistencije
6.6.	Identitet i sloboda
	Seminari
3./4. 3.	Uvodno upoznavanje sa sadržajem i dogovor oko metodologije rada na seminarima. Povijesni pregled filozofskih promišljanja o emocijama, teorije emocija 17. i 18. stoljeća.
10./11.3.	Descartes, O strastima duše
17./18.3.	Descartes, O strastima duše
24./25.3.	Descartes, O strastima duše
31./1.4.	Descartes, O strastima duše
7./8.4.	Spinoza (uvod)
14./4.*	Spinoza, Etika, knjiga 3
21./22.4.	Spinoza, Etika, knjiga 3
28./29.4.	Spinoza, Etika, knjiga 4
/6. 5	Hume (uvod)
12./13.5	Hume, O strastima
19./20.5.	Kolokvij
26./27.5	Hume, O strastima
2.3./6.	Hume, O strastima
9./10.6*	Hume, O strastima
*	Zbog preklapanja termina nastave iz predavanja i seminara s konferencijskim obvezama, u dogovoru sa studentima održat će se nadoknada nastave u drugom terminu

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Analizirati i raspravljati o temeljnim epistemološkim, ontološkim, filozofsko-političkim i dr. problemima vezanim za ovo	Epistemološka, ontološka, politička teorija filozofa modernog razdoblja	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima

povijesno-filozofsko razdoblje			
Objasniti, interpretirati te sažeto prenijeti stajališta ključnih predstavnika empirizma i racionalizma	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Usvojiti terminologiju i usporediti stavove filozofa ovog povijesnog razdoblja s prethodnicima i sljedbenicima	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma, skolastike	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Analizirati i interpretirati filozofske tekstove iz ovog povijesnog razdoblja	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma	Rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, rad u paru	Pismeni ispit, Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Simbolička logika		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2021./22.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	PREDAVANJA: Srijeda: 12.15-14h (pauza: 13-13.15h), predavaonica 106/006 SEMINARI: A grupa; četvrtkom 10,15-12h, predavaonica 401, B grupa; petkom 10,15-12h, predavaonica 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Majda Trobok		
	Kabinet	414	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom nakon nastave ili po dogovoru		
	Telefon	051 265 638	
	e-mail	trobok@uniri.hr mtrobok@protonmail.com	
Suradnik na kolegiju	Tomislav Čop		
	Kabinet	414	
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom, 12,00-12,45h te petkom, 12,00-12,45h		
	Telefon	051 265 637	
	e-mail	tcop1@uniri.hr	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Logika sudova: semantika - semantičke tablice i semantička stabla sintaksa - pravila prirodne dedukcije meta-teoremi: adekvatnost i potpunost Logika prvoga reda: alfabet logike prvoga reda semantika - semantička stabla za kvantifikatore pravila izvođenja za kvantifikatore Meta-teorija			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita očekuje se da studenti : - budu osposobljeni koristiti tablice istinosnih vrijednosti te semantička stabla u određivanju valjanosti - mogu analizirati i razlikovati pojam semantičkog niza koji je tautologija i semantički nekonzistentnog skupa formula - budu osposobljeni primijeniti pravila prirodne dedukcije - mogu razlikovati logiku sudova i logiku prvoga reda - budu osposobljeni razlikovati pravila izvođenja za kvantifikatore te da mogu argumentirano primijeniti pravila u izvođenju i dokazivanju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje na nastavi + domaće zadaće (+ sustav za e-učenje Merlin)	2	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1.5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1.5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	6	100
<p>Opće napomene:</p> <p>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova. - Minimalan broj bodova potreban za prolaz svake kontinuirane provjere znanja (kolokvija) je 15 (50% prolaznosti) - Broj bodova koji omogućuje pisanje ispravka kontinuirane provjere znanja (kolokvija): 9-14,5 (30-49,9% rješenosti). Moguće je ispraviti jedan i samo jedan kolokvij, jedino studenti koji su ponavljači imaju pravo ispravka oba kolokvija. - Na završnom ispitu student može ostvariti najviše 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<ul style="list-style-type: none"> - Cauman, L.S., 2004, Uvod u logiku prvoga reda, Naklada Jesenjski-Turk; prevedeno sa Cauman, 1998, First-order Logic. An Introduction, Walter de Gruyter GmbH&Co. - Copi, I.M., Cohen, C., Introduction to Logic, Macmillan Publishing Company. - Newton-Smith, W.H., Logic - An Introductory Course, Routledge. - Vuković, M., 2007, <i>Matematička logika 1 - Skripta</i>, Sveučilište u Zagrebu-PMF Matematički odjel. (uvodni dijelovi) 		
IZBORNA LITERATURA		
<ul style="list-style-type: none"> - Žarnić, B. i Kovač, S., 2008, <i>Logička pitanja i postupci - problemski uvod u elementarnu logiku</i>, Kruzak, Zagreb. - Gensler, H.J., 2002, Introduction to Logic, Routledge. - Guttenplan, S., 1997, The Languages of Logic, Blackwell Publishers Ltd. - Hodges W., 2001, Logic. An Introduction to Elementary Logic, Penguin Books. - Nolt, J., Royatyn D. i Varzi A., 1998, Logic - Schaum's Outline Series, McGraw-Hill - Quine, W. Van O., 1998, Elementary Logic, Harvard University Press. - Smith, P., 2003, An Introduction to Formal Logic, Cambridge University Press. - Tomassi, P., 1999, Logic, Routledge 		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
<p>Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati, odnosno na 42 sata nastave (od ukupnih 60). Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, što znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane zadaće/obaveze. Studenti su dužni pridržavati se dogovorenih rokova za predaju domaćih zadaća/seminara, u protivnom smatrati će se da studenti određenu aktivnost/obavezu nisu izvršili. Kašnjenja na predavanja nisu dozvoljena kao niti ometanje nastave. Napuštanje predavaonice prije kraja sata nije dozvoljeno, osim u iznimnim situacijama ili uz prethodni pristanak nastavnika. Korištenje mobitela za vrijeme nastave nije dozvoljeno, osim u iznimnim situacijama ili uz prethodni pristanak nastavnika.</p>		

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije, tajnica, oglasna ploča, sustav za e-učenje Merlin, e-mail	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Studenti mogu kontaktirati nastavnike izvan nastave osobno na konzultacijama, putem Merlin-a ili mailom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni ispit je usmeni.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p> <p>Na kolokvijima nije dozvoljeno korištenje literature - ukoliko se student/ica ne pridržava tog pravila, kolokvij se poništava odnosno dodjeljuje se 0 bodova.</p> <p>Nedozvoljeno korištenje literature ujedno predstavlja kršenje Etičkog kodeksa za studente/studentice Sveučilišta u Rijeci (točka 6.1.) te studenti mogu, u tom slučaju, očekivati prijavu Etičkom povjerenstvu.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljećni izvanredni	/
Ljetni	21.6. i 5.7. 2022. u 10h
Jesenski izvanredni	30.8. i 6.9. 2022. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME – učionička nastava
2.3.2022.	Simbolička logika – uvod i podjela
3./4.3.2022.	Simbolička logika – kratki povijesni pregled
9.3.2022.	Logika sudova - alfabet i uvod u semantiku
10./11.3.2022.	Logika sudova - alfabet i uvod u semantiku (seminari)
16.3.2022.	Semantika - tablice istinosnih vrijednosti: primjeri i formalizacija
17./18.3.2022.	Semantika - tablice istinosnih vrijednosti: primjeri i formalizacija (seminari)
23.3.2022.	Semantika - semantička stabla
24./25.3.2022.	Semantika - semantička stabla (seminari)
30.3.2022.	Semantička (ne)konzistentnost skupa formula i valjanost
31.3./1.4.2022.	Semantička (ne)konzistentnost skupa formula i valjanost (seminari)
6.4.2022.	Sintaksa logike sudova - osnovna pravila izvođenja prirodne dedukcije
7./8.4.2022.	Sintaksa logike sudova - osnovna pravila izvođenja prirodne dedukcije (seminari)
13.4.2022.	Prirodna dedukcija - Pravila P
14./15*.4.2022.	Prirodna dedukcija - Pravila P (seminari)
20.4.2022.	1. KOLOKVIJ
21./22.4.2022.	Analiza 1. kolokvija
27.4.2022.	Prirodna dedukcija - Pravila P, 2. dio
28./29.4.2022.	Prirodna dedukcija - Pravila P, 2. dio (seminari)
4.5.2022.	Logika prvoga reda, uvod i alfabet
5*/6.5.2022.	Logika prvoga reda, uvod i alfabet (seminari)
11.5.2022.	Logika prvoga reda i problemi formalizacije
12./13.5.2022.	Logika prvoga reda i problemi formalizacije (seminari)
18.5.2022.	Logika prvoga reda - glavni test
19./20.5.2022.	Logika prvoga reda - glavni test (seminari)
25.5.2022.	Logika prvoga reda - pravila za kvantifikatore

26./27.5.2022.	Logika prvoga reda - pravila za kvantifikatore (seminari)
1.6.2022.	Logika prvoga reda - pravila za kvantifikatore, 2. dio i osnovni pojmovi meta-teorije
2./3.6.2022.	Logika prvoga reda - pravila za kvantifikatore, 2. dio i osnovni pojmovi meta-teorije (seminari)
8.6.2022.	2. KOLOKVIJ
9./10.6.2022.	Analiza 2. kolokvija i priprema za usmeni ispit
<p>Ukoliko bude potrebno pisati ispravak kolokvija, datum ispravka bit će utvrđen u dogovoru sa studentima.</p> <p>* Neradni dan. Termin nadoknade bit će dogovoren naknadno sa studentima.</p>	

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će biti osposobljeni koristiti tablice istinosnih vrijednosti te semantička stabla u određivanju valjanosti.	Semantika logike sudova – tablice istinosnih vrijednosti i semantička stabla/Semantika logike prvoga reda – semantička stabla	Predavanje Objašnjavanje Analiziranje primjera Demonstracija rješavanja zadataka te rješavanje zadataka	Kontinuirane provjere znanja (kolokviji) Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na seminarima Domaće zadaće Završni, usmeni ispit
Studenti će moći analizirati i razlikovati pojam semantičkog niza koji je tautologija i semantički nekonzistentnog skupa formula.	Semantika logike sudova – tablice istinosnih vrijednosti	Praktičan rad e-učenje	
Studenti će biti osposobljeni primijeniti pravila prirodne dedukcije.	Semantika logike sudova – pravila prirodne dedukcije		
Studenti će moći razlikovati logiku sudova i logiku prvoga reda.	Logika sudova i logika prvoga reda		
Studenti će biti osposobljeni razlikovati pravila izvođenja za kvantifikatore te će moći argumentirano primijeniti pravila u izvođenju i dokazivanju.	Logika prvoga reda – pravila za kvantifikatore		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metafizika
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)
Semestar	VI.
Akadska godina	2021/2022
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanje: Ponedjeljak 14.15-15.30, P 401; Seminar: A grupa: Utorak 12.15-13.30, P 401 B grupa: Srijeda 12.15-14.00, P 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić
	Kabinet 416
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 15.30-16.30
	Telefon 265-645
	e-mail boran.bercic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc.dr.sc. Filip Čeč
	Kabinet 424
Vrijeme za konzultacije	Utorkom: 10:00-12:00; Srijedom 10:00-12:00.
	Telefon 051/265-649
	e-mail fcec@ffri.uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p><u>Univerzalije i partikularije</u> (realizam / nominalizam / tropi)</p> <p><u>Supstancija</u> (bundle / substratum)</p> <p><u>Propozicije</u> (realizam / nominalizam)</p> <p><u>Mogući svjetovi</u> (aktualizam / realizam / kombinatorna teorija)</p> <p><u>Prostor</u> (apsolutno / relacijsko shvaćanje)</p> <p><u>Beskonačna djeljivost prostora i vremena</u> (Zenonovi paradoksi)</p> <p><u>Vrijeme</u> (A i B serija / nerealnost vremena)</p> <p><u>3D/4D</u> (endurance / perdurance)</p> <p><u>Uzročnost</u> (konstantna konjunkcija / nužni i dovoljni uvjeti / vjerojatnost)</p> <p><u>Realizam i antirealizam</u> (postojanje i spoznaja / Eutifova dilema / order of priority / svijet <i>a la</i> Carnap)</p> <p><u>Identitet</u> (identitet fizičkih predmeta / osobni identitet)</p> <p><u>Postojanje matematičkih entiteta</u> (platonizam / uzročna izoliranost apstraktnih predmeta / fikcionalizam / fizikalizam)</p> <p><u>Postojanje vrijednosti</u> (<i>sui generis</i> vrijednosti / querness argument)</p> <p><u>Istina</u> (redundancijska teorija i eksplanatorna vrijednost / aletički realizam i epistemičko shvaćanje)</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati, opisati, razlikovati i objasniti temeljne probleme metafizike i njihova rješenja. Da - razumijeti implikacije metafizičkih pozicija po formiranje ukupne slike svijeta, kao i po formiranje pozicija u 	

pogledu ostalih problema filozofije: filozofije uma, filozofije empirijskih znanosti, filozofije matematike, etike i meta-etike, epistemologije, itd.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	2	40
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti najviše 60% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 40% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Loux J. Michael: *Metafizika - Suvremeni uvod*, Sveučilište u Zagrebu - Hrvatski studiji, 2010.

Lowe E.J. *A Survey of Metaphysics*, Oxford University Press, 2002.

Ney, A: *Metaphysics, An Introduction*. Routledge 2014.

Carroll J. W. i Markosian N.: *An Introduction to Metaphysics*. Cambridge University Press. 2010.

Sider, T. *Four-dimensionalism*. Oxford University Press. 2003.

Berčić Boran: *Tekstovi za kolegij Metafizika*, FFRi, skripta u Biblioteci Fakulteta

Berčić Boran: *Tekstovi za rad na kolegiju Metafizika - seminar*, FFRi, skripta u Biblioteci Fakulteta

IZBORNA LITERATURA

Armstrong D.M. *Universals: an Opinionated Introduction*, Boulder: Westview Press, 1989.

Taylor Richard: *Metaphysics*, Prentice Hall, 1974.

Campbell Keith: *Metaphysics*, Dickenson, 1976.

zbornici:

Loux, J.Michael (ur): *Metaphysics – Contemporary Readings*, Routledge, 2001.

Loux J. Michael (ur): *The Oxford Handbook of Metaphysics*, Oxford University Press, 2005.

Kim Jaegwon i Sosa Ernest (ur): *Metaphysics (An Antology)*, Blackwell, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Treba pohađati nastavu. Student je dužan biti prisutan na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno na nastavi, oglasnom pločom Odsjeka, obavijestima na web-u, e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, na konzultacijama, e-mailom, itd.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Dva kolokvija (predavanja), kontinuirana provjera znanja putem kratkih upitnika (seminar) i usmeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	Ponedjeljak, 13.6, 26.6. u 12:00
Jesenski izvanredni	Ponedjeljak, 29.8, 5.9, u 12:00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
28.2.2022. 1/2.3.2022.	Predavanje: Što je metafizika? Seminar: Podjela tema
7.3.2022. 8/9.3.2022.	Predavanje: Univerzalije/partikularije Seminar: Uvod u ontologiju u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
14.3.2022. 15/16.3.2022.	Predavanje: Univerzalije/partikularije Seminar: Apstraktni entiteti u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
21.3.2022. 22/23.3.2022.	Predavanje: Supstancija Seminar: Materijalni objekti u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
28.3.2022. 29/30.3.2022.	Predavanje: Propozicije Seminar: Kritike metafizike u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
4.4.2022. 5/4.4.2022.	Predavanje: Mogući svjetovi Seminar: Vrijeme u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
11.4.2022. 12/13.4.2022.	Predavanje: Prostor Seminar: Trajanje (perzistencija) u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
25.4.2022. 26/27.4.2022.	Predavanje: Uzrokovanje Seminar: Modalnost u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
2.5.2022. 3/4.5.2022.	Predavanje: Vrijeme Seminar: Uzrokovanje u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
2.5.2022. 3/4.5.2022.	Predavanje: 3D/4D Seminar: Sloboda volje u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
9.5.2022. 10/11.5.2022.	Predavanje: Identitet Seminar: Metafizika rase u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
16.5.2022. 26./28.5.2022.	Predavanje: Istina Seminar: Osobni identitet u: Carroll J. W. i Markosian N.: <i>An Introduction to Metaphysics</i> . Cambridge University Press. 2010.
23.5.2022. 24/25.5.2022.	Predavanje: Realizam / antirealizam Seminar: Seminar: Paradoksi kretanja i mogućnost promjene u: Lowe E.J. <i>A Survey of Metaphysics</i> , Oxford University Press, 2002.
31.5/1.6.2022.	Seminar: Kriteriji postojanja: reader tekstova dostupan u knjižnici Fakulteta
6.6.2022. 7.6/8.6.2022.	Predavanje: Metametafizika Seminar: Verbalizam i trivijalizam

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i	METODE VREDNOVANJA
---------------	---------	--	--------------------

		učenja)	
<p>Studenti će biti u stanju prepoznati, opisati, razlikovati i objasniti temeljne probleme metafizike i njihova rješenja.</p> <p>Moći će objasniti implikacije metafizičkih pozicija po formiranje ukupne slike svijeta, kao i po formiranje pozicija u pogledu ostalih problema filozofije: filozofije uma, filozofije empirijskih znanosti, filozofije matematike, etike i meta-etike, epistemologije.</p>	<p><u>Univerzalije i partikularije</u> (realizam / nominalizam / tropi)</p> <p><u>Supstancija</u> (bundle / substratum)</p> <p><u>Propozicije</u> (realizam / nominalizam)</p> <p><u>Mogući svjetovi</u> (aktualizam / realizam / kombinatorna teorija)</p> <p><u>Prostor</u> (apsolutno / relacijsko shvaćanje)</p> <p><u>Beskonačna djeljivost prostora i vremena</u> (Zenonovi paradoksi)</p> <p><u>Vrijeme</u> (A i B serija / nerealnost vremena)</p> <p><u>3D/4D</u> (endurance / perdurance)</p> <p><u>Uzročnost</u> (konstantna konjunkcija / nužni i dovoljni uvjeti / vjerojatnost)</p> <p><u>Realizam i antirealizam</u> (postojanje i spoznaja / Eutifova dilema / order of priority / svijet <i>a la</i> Carnap)</p> <p><u>Identitet</u> (identitet fizičkih predmeta / osobni identitet)</p> <p><u>Postojanje matematičkih entiteta</u> (platonizam / uzročna izoliranost apstraktnih predmeta / fikcionalizam / fizikalizam)</p> <p><u>Postojanje vrijednosti</u> (<i>sui generis</i> vrijednosti / querness argument)</p> <p><u>Istina</u></p>	<p>Predavanje, seminar, konzultacije.</p>	<p>Pismeni i usmeni ispit. Dvije kontinuirane provjere znanja (dva kolokvija).</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Suvremena filozofija 20. stoljeća		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	VI		
Akadska godina	3.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljak 12:15-14:00 (401); Utorak 10:15-12:00 (401)		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Filip Čeč		
	Kabinet	424	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak 10:30-12:00 ili prema dogovoru		
	Telefon	051/265-649	
	e-mail	fcec@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Marin Biondić		
	Kabinet	416	
	Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
	Telefon		
	e-mail	marinbiondic@yahoo.com	
Suradnik na kolegiju	doc. dr. sc. Saša Horvat		
	Kabinet	424	
	Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru	
	Telefon		
	e-mail	horvat.sasa@gmail.com	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Najznačajniji aspekti filozofskih teorija 20. stoljeća u kontinentalnom i analitičkom kontekstu što uključuje fenomenološku i egzistencijalističku struju zastupljenu teorijama Husserla, Sartrea i drugih, novije predstavnike frankfurtske škole te osnovne postavke filozofa koji pripadaju analitičkoj tradiciji poput Frega, Wittgensteina, Russella, Carnapa, Quinea, Strawsona, itd. Posebna će pažnja biti posvećena usporedbi dvaju suprotstavljenih filozofijskih tradicija.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Student će nakon položenog ispita biti u stanju:			
<ul style="list-style-type: none">• prepoznati i razlikovati temeljne pravce mišljenja u filozofiji 20. stoljeća• objasniti Husserlovu ideju fenomenologije• definirati osnove teze hermeneutike• definirati osnove teze filozofije egzistencijalizam• prepričati Habermasovu interpretaciju učenja frankfurtske škole• usporediti Fregeovo i Wittgensteinovo shvaćanja zasnivanja logike• identificirati Russellov odgovor na Fregeovu teoriju• definirati program Bečkog kruga te kritiku istog• usporediti suvremenu kontinentalnu i suvremenu analitičku filozofiju• kritički sagledati razlike i poveznice dvaju suvremenih pristupa filozofiji			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje i sudjelovanje u nastavi	2	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	2	50	
Kontinuirana provjera znanja 2	2	50	
ZAVRŠNI ISPIT	0	00	
UKUPNO	6	100	
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Predviđena su četiri pismena ispita na kojima je moguće ostvariti 25 bodova po ispitu. Za prolazak ispita nužno je ostvariti minimalno 50% mogućih bodova. Nužno je položiti sva četiri pismena ispita.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema gore navedenoj raspodjeli.			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Berčić, B. 2002. <i>Filozofija bečkog kruga</i> . Kružak. Zagreb.			
Russell, B., „On Denoting			
Husserl, E. 2003. <i>Filozofija kao stroga znanost</i> . Ljevak. Zagreb.			
Husserl, E. 1975. <i>Ideja fenomenologije</i> . BIGZ. Beograd.			
Frege, G. 1995. <i>Osnove aritmetike i drugi spisi</i> . Kružak. Zagreb.			
James, W. 2001. <i>Pragmatizam</i> . Ibis grafika: Zagreb.			
Sartre, J. P. 1964. <i>Egzistencijalizam je humanizam</i> . Veselin Masleša. Sarajevo.			
Schwartz, S. P. 2012. <i>A brief history of analytic philosophy: From Russell to Rawls</i> . John Wiley & Sons.			
Wittgenstein, L. 1998. <i>Filozofijska istraživanja</i> . Nakladni zavod Globus: Zagreb.			
Wittgenstein, L. 2003. <i>Tractatus Logico-Philosophicus</i> . Moderna vremena: Zagreb.			
IZBORNA LITERATURA			
Beaney, M. (Ed.). 2013. <i>The Oxford handbook of the history of analytic philosophy</i> . Oxford University Press.			
Camus, A. Mit o Sifizu, Veselin Masleša, Sarajevo, 1963, 15-73 (58)			
Carnap, R. 1932. "The Elimination of Metaphysics Through Logical Analysis of Language". <i>Erkenntnis</i> . pp: 60-81.			
Copleston, F. C. 2003. <i>Logical positivism and existentialism</i> (Vol. 11). A&C Black.			
Davidson, D. 1985. "On the Very Idea of a Conceptual Scheme" Reprinted in <i>Inquiries into Truth and Interpretation</i> . Oxford University Press. pp. 183-98.			
Hartmann, Novi putevi ontologije, BIGZ, Beograd, 1973, str. 37-107 (71)			
Heidegger, M. 1985. <i>Bitak i vrijeme</i> . Naprijed. Zagreb.			
Husserl, E. „Ideje za čistu fenomenologiju i fenomenologijsku filozofiju“, u Galović, M. (ur.) <i>Suvremena filozofija 2. Svezak 8 (Hrestomatija filozofije)</i> , Školska Knjiga, Zagreb, 1996, str. 129–64 (35)			
Jones, W. T., & Fogelin, R. J. 1997. <i>The twentieth century to Quine and Derrida</i> . Harcourt Brace.			
Kolakowski, L. Glavni tokovi marksizma III, BIGZ, Beograd, 1985, str. 287-348 i 387-474 (150)			
Kripke, S. 1997. <i>Imenovanje i nužnost</i> . Kružak. Zagreb.			
Lewis, D. K. 1986. <i>On the Plurality of Worlds</i> . Wiley-Blackwell. Oxford.			
Martinich, A.P., Sosa, D. 2001. <i>A Companion to Analytic Philosophy</i> . Wiley-Blackwell. Oxford.			
Martinich, A.P., Sosa, D. 2001. <i>Analytic Philosophy: An Anthology</i> . Wiley-Blackwell. Oxford.			
McGinn, C. 2002. <i>The making of a philosopher: My journey through twentieth-century philosophy</i> . Harper Collins: New York.			
Moran, D. (Ed.). 2008. <i>The Routledge companion to twentieth century philosophy</i> . Routledge.			
Parkinson, G. H. R., & Shanker, S. G. 1999. <i>Routledge history of philosophy - Volume 9: Philosophy of Science, Logic and Mathematics in the 20th Century</i> . Routledge.			

Peirce, C.S. „Kako da svoje ideje učinimo jasnim“ u Peirce, C.S. Pragmatizam, Grafos, Beograd, 1979, str. 29-53 (25)
 Quine, W. V. O. 1999. *Riječ i predmet*. KruZak. Zagreb.
 Rockmore, T. 2003. "Remarks on the structure of twentieth century philosophy". *Ars Disputandi*, 3(1), 332-339.
 Sesardić, N. (ur.) *Filozofija nauke*, Nolit, Beograd, 1988, str. 253-364 (112)
 Sutlić, V., *Kako čitati Heideggera: uvod u problematsku razinu "Sein und Zeit"-a i okolnih spisa*, Zagreb, 1989, str. 63-101 (39)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni pohađati najmanje 70% nastave, odnosno 42 sata predavanja i seminara. Od studenata se očekuje da na nastavu dolaze na vrijeme, pripremljenog gradiva i pročitanih zadanih tekstova te da budu spremni na aktivno sudjelovanje.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem Merlina, e-maila.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Putem maila, konzultacija.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Student je dužan položiti četiri kolokvija iz zadanog gradiva. Konačna ocjena se formira na temelju ukupnog broja ostvarenih bodova.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proletni izvanredni	
Ljetni	20.6.2022.; 4.7.2022.
Jesenski izvanredni	29.8.2022; 5.9.2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME	
Prvi tjedan	Uvod – filozofski prethodnici (Kant, Hegel), povijesni kontekst i pregled temeljnih filozofskih problema 20. stoljeća	Husserlova fenomenologija (Malatesti)
Drugi tjedan	Pragmatizam - Pierce, James i Dewey	Hartmannova ontologija
Treći tjedan	Logicizam i Fregeova revolucija u logici i filozofiji jezika	Hartmannova ontologija
Četvrti tjedan	Bertrand Russell i G.E. Moore – Kritika idealizma, logika i filozofija jezika	Heideggerova filozofija egzistencije (Horvat)
Peti tjedan	Rani Wittgenstein I	Heideggerova filozofija egzistencije (Horvat)
Šesti tjedan	Rani Wittgenstein II	Sartreov i Camusov egzistencijalizam (Biondić)
Sedmi tjedan	Bečki krug: Verifikacionizam i eliminacija metafizike	Sartreov i Camusov egzistencijalizam (Biondić)
Osmi tjedan	Prvi kolokvij	Prvi kolokvij
Deveti tjedan	Kritike logičkog pozitivizma	Marksizam frankfurtske škole
Deseti tjedan	Kasni Wittgenstein	Marksizam frankfurtske škole
Jedanaesti tjedan	Filozofija običnog jezika	Ostale marksističke škole dvadesetog stoljeća

Dvanaesti tjedan	Quineov Pragmatizam	Filozofija znanosti od Poppera do Feyerabenda
Trinaesti tjedan	Neo-pragmatizam: Goodman, Rorty, Putnam	Filozofija znanosti od Poppera do Feyerabenda
Četrnaesti tjedan	Kripke: <i>Imenovanje i nužnost</i>	Završna diskusija
Petnaesti tjedan	Drugi kolokvij	Drugi kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
prepoznati i razlikovati temeljne pravce mišljenja u filozofiji 20. stoljeća	Edmund Husserl Gottlob Frege Bertrand Russell Ludwig Wittgenstein Martin Heidegger Nicolai Hartmann Jean Paul Sartre William V.O. Quine Rudolf Carnap	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
objasniti Husserlovu ideju fenomenologije	Edmund Husserl	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
definirati osnove teze hermeneutike	Martin Heidegger	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
definirati osnove teze filozofije egzistencijalizma	Martin Heidegger Jean Paul Sartre Albert Camus	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
prepričati Habermasovu interpretaciju učenja frankfurtske škole	Jürgen Habermas Theodor Adorno Erich Fromm Herbert Marcuse	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
usporediti Fregeovo i Wittgensteinovo shvaćanja zasnivanja logike	Gottlob Frege Bertrand Russell Norman Whitehead Ludwig Wittgenstein	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija
identificirati Russellov odgovor na Fregeovu teoriju	Gottlob Frege Bertrand Russell	Predavanje Izlaganje pročitano Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Aktivnost na nastavi Završna diskusija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija filma i izvedbenih umjetnosti
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II, IV, VI
Akadska godina	2021/22
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak, 12,15 – 14,00, uč.401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
	Kabinet 425
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 10,15 – 12,00 Petak, 10,15 – 12,00
	Telefon 265-639
	e-mail ividmar@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
Vrijeme za konzultacije	
	Telefon
	e-mail
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici i online. Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na online nastavu
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Predmet će biti podijeljen u dvije osnovne tematske cjeline: filozofija filma i filozofija izvedbenih umjetnosti, a uvodna predavanja odnosit će se na usvajanje osnovnih pojmova filozofije umjetnosti koji su potrebni da bi se raspravljalo o ovim individualnim umjetnostima. Cjelokupno gradivo predmeta organizirat će se s obzirom na sljedeće tematske blokove:</p> <p>1. Komparativna filozofija umjetnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cilj, svrha i metodologija filozofskog promišljanja o umjetnosti općenito i pojedinačnog pristupa individualnim umjetnostima - problem definiranja umjetnosti, pitanje nužnih i dovoljnih uvjeta da bi nešto bila umjetnost i da bi nešto spadalo u određenu umjetnost <p>2. Umjetnički elementi zajednički filmu i izvedbenim umjetnostima</p> <ul style="list-style-type: none"> - element narativnosti u filmu i kazalištu (definicija i uvjeti narativa, specifičnost narativne umjetnosti) - pitanje 'autora' i njegove uloge u umjetničkom 'proizvodu' - definiranje glume i glumca - odnos autora i glumaca, pitanje intencionalnosti i zajedničkog djelovanja, uloga sudionika (redatelj, producent, scenograf, glumci) u umjetničkom ostvarenju i estetskom doživljaju - uloga gledatelja, specifičnost estetskog iskustva kazališnih predstava, uloga pažnje - emocionalne reakcije (empatija, strah, neizvjesnost, teorije kognitivnih znanstvenika o mentalnim procesima gledatelja) - ontološki, epistemološki i umjetnički status književnih predložaka za film/kazalište - glazba u filmu i izvedbenim dramskim umjetnostima <p>3. Filozofija filma</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontološki status filma - fotografska osnova filma - problem medija - problem interpretacije filma - pitanje žanra - film i televizija, fenomen TV serija - umjetnički film nasuprot <i>blockbuster</i> (umjetnost nasuprot žanr) - ključni filozofi filma (Noel Carroll, Berys Gaut, Carl Plantinga, Muray Smith, Ted Nanniceli) <p>4. Filozofija izvedbenih umjetnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiranje izvedbenih umjetnosti i umjetničkih izvedbi (klasična glazba, kazališne izvedbe, ples, književnost, popularna glazba, performanse) - David Davies i 'klasična paradigma' - James Hamilton i 'model sastojaka' 	

- ontološki status izvedbenih umjetnosti
- odnos notnog/tekstualnog zapisa i izvedbe (djela za izvedbu i izvedena djela)
- problem autentičnosti u izvedbama, pitanje interpretacije notnog/tekstualnog zapisa, autoritet skladatelja/pisca/redatelja
- funkcija publike
- teorije kazališta i funkcije kazališta (Aristotel, Brecht, DeCoursey)

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se da nakon odslušanog kolegija studenti mogu:

- identificirati osnovne filozofske probleme koji se javljaju u teorijskim raspravama o filmu i izvedbenim umjetnostima
- analizirati i raspravljati o temeljnim stajalištima i argumentima koji se razvijaju unutar ovog područja
- analizirati i interpretirati tekstove i argumentirati za i protiv iznesenih stajališta
- povezati gradivo sa srodnim kolegijima; objasniti na koji način spoznaje iz drugih filozofskih disciplina (filozofija uma, epistemologija, etika, ontologija, filozofija umjetnosti, filozofija književnosti, estetika) obogaćuju rasprave o filmu i izvedbenim umjetnostima, ali i načine na koji spoznaje o filmu i izvedbenim umjetnostima mogu koristiti za analizu drugih filozofskih problema

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	50
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO		100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova (50%) da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Tijekom semestra piše se jedan kolokvij koji pokriva 50% gradiva i nosi 50% ocjenskih bodova. Zadaci se sastoje od zadataka objektivnog tipa, zadataka nadopunjavanja, esejskih pitanja i zadataka analize tekstova. Završni ispit sastoji se od zadataka objektivnog tipa, zadataka nadopunjavanja i esejskih pitanja, a moguće je ostvariti maksimalno 50 bodova.

Način provedbe ispita ovisit će o epidemiološkoj situaciji.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Davies, David (2011), *Philosophy of the Performing Arts*, Blackwell Publishing (izbor)
 Carroll, N., L. Di Summa, S. Loht, (2019), *The Palgrave Handbook of the Philosophy of Film and Motion Pictures*, Palgrave (izbor):
 Carroll, N. "Medium Specificity"
 Keating, P. "The art of Cinematography"
 Keating, P. "Narrative and the Moving Image"
 Eldridge, R. "Analytic Philosophy of Film (Contrasted with Continental Film Theory)"
 Knight, D. "Film Art from the Analytic Perspective"
 Plantinga, C. "Cognitive theory of the moving image"
 Gilmore, J. "Imagination and Film"

Nannicelli T. "Television medium"	
IZBORNA LITERATURA	
<p>Carroll, Noel, (1990), <i>The Philosophy of Horror, or Paradoxes of the Heart</i>, Routledge Carroll, Noel, (2010), <i>Art in Three Dimensions</i>, OUP Carroll, Noel, (2013), <i>Minerva's Night Out</i>, Wiley-Blackwell Davies, Steven, (2003), <i>Themes in Philosophy of Music</i>, Oxford UP Hamilton, James (2007), <i>The Art of Theater</i>, Blackwell Publishing Kivy, Peter, (2007), <i>Music, Language and Cognition</i>, Clarendon Press, Oxford UP Kivy, Peter, (2009), <i>Antithetical Arts, On the Ancient Quarrel between Literature and Music</i>, Clarendon press, Oxford Livingston, Paisley (2009), <i>Cinema, Philosophy, Bergman</i>, OUP Livingston, Paisley & Plantinga, Carl ur, (2009), <i>The Routledge Companion to Philosophy and Film</i>, Routledge Smith, Murray, (2017), <i>Film, Art and Third Culture</i>, OUP Smith, Murray & Richard Allen, (1997), <i>Film Theory and Philosophy</i>, OUP</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). Kašnjenje se ne tolerira. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<ul style="list-style-type: none"> • E-kolegij na platformi Merlin • Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju • Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju • Elektronička pošta • Tajništvo Odsjeka za filozofiju 	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mail, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Korištenje literature/bilješki/podataka za vrijeme kolokvija kao i prepisivanje nije dozvoljeno te se u tom slučaju dobiva 0 bodova.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljećni izvanredni	
Ljetni	23.6. i 11.7., u 11 sati
Jesenski izvanredni	1.9/9.9. , u 9 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
4.3.	Uvodno predavanje, dogovor oko načina rada; Komparativna filozofija umjetnosti
11.3.	Umjetnički elementi zajednički filmu i izvedbenim umjetnostima: fikcionalnost
18.3.	Umjetnički elementi zajednički filmu i izvedbenim umjetnostima: naracija
25.3.	Umjetnički elementi zajednički filmu i izvedbenim umjetnostima: gluma
1.4.	Umjetnički elementi zajednički filmu i izvedbenim umjetnostima: publika
8.4.	Filozofija izvedbenih umjetnosti: osnovni problemi
22.4*	Izvedbene umjetnosti: ontologija i estetika
29.4.	Kolokvij
6.5.	Filozofija filma: pristupi filmu (film studies) i filozofija filma
13.5.	Filozofija filma: problem medija i umjetničkih svojstava filma
20.5.*	Filozofija filma: problem filmskog autorstva
27.5.*	Filozofija filma: interpretacija i emocionalno iskustvo gledatelja
3.6.	Filozofija filma: televizijska estetika
10. 6.*	Zaključna razmatranja

*Napomena:	Zbog preklapanja određenih termina nastave s konferencijama, neki će se termini nastaviti odraditi izvan satnice, u dogovoru sa studentima
------------	--

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificiranje osnovnih filozofskih problema koji se javljaju u teorijskim raspravama o filmu i izvedbenim umjetnostima	Filozofske teorije posvećene tematskim područjima kolegija	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Analizirati i raspravljati o temeljnim stajalištima i argumentima koji se razvijaju unutar ovog područja	Filozofske teorije (tekstovi) – vidjeti primarnu literaturu	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Analizirati i interpretirati tekstove i argumentirati za i protiv iznesenih stajališta	Filozofski tekstovi koji su na popisu obavezne literature	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Povezati gradivo sa srodnim kolegijima	Etika, estetika, filozofija uma, epistemologija i filozofija filma i izvedbenih umjetnosti	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija biologije
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II, IV, VI
Akadska godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom 10:15-12:00, F-401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Predrag Šustar
Kabinet	F-413
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Po dogovoru te ponedjeljkom i utorkom 10:30-12.00h (F-413)
Telefon	265795
e-mail	psustar@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Zdenka Brzović
Kabinet	F-413
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru te srijedom I četvrtkom 9:30-11.00h (F-413)
Telefon	265795
e-mail	zdenka@uniri.hr
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom Dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U suvremenim biološkim istraživanjima možemo pronaći zamjetan broj filozofskih problema koji se odnose na korištene znanstvene pojmove, pretpostavke i zaključke koji se donose unutar same znanstvene prakse. Osim pitanja koja su standardno prisutna u medijima i popularnoj kulturi, primjerice, što je inteligentni dizajn, a što darvinizam, postoji još cijeli niz filozofski zanimljivih problema i/ili pitanja u razumijevanju recentne biologije i njezinog šireg društvenog utjecaja. Tako se kolegij bavi sljedećim pitanjima, između ostalih, struktura i epistemičke funkcije evolucijskih teorija, na što točno djeluje prirodna selekcija, jesu li sve biološke pojave pod genskom kontrolom, što su adaptacije i kako ih možemo prepoznati, postoji li 'ljudska priroda' i srodna pitanja. Nadalje, ubrzani razvoj molekularne biologije čini je posebno interesantnim područjem interesa za filozofsku analizu. Problemi koji se tiču istraživanja u molekularnoj biologiji mogu se podijeliti na teoretske, gdje se razmatraju pojmovi, pretpostavke i zaključci kojima se molekularna biologija koristi te one praktičke koji se tiču problema povezanih s primjenom novostečenog znanja u medicini. Ovdje posebno ističemo istraživanja ljudskoga i srodnih genoma.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Studenti će moći:	
<ol style="list-style-type: none">1. Objasniti osnovne karakteristike evolucijske teorije.2. Opisati debatu kreacionizam /evolucijska teorija.3. Opisati raspravu o jedinicama selekcije, te navesti argumente za različita gledišta koja se javljaju u raspravi, analizirati ih te ponuditi vlastito stajalište o tome koje je gledište najuvjerljivije.4. Analizirati problem prirode prirodne selekcije i adaptacije i biologiji.5. Analizirati status vrsta u evolucijskoj biologiji.6. Opisati što nam evolucijska teorija može reći o evoluciji ljudskog ponašanja te kakve su posljedice toga za društvene i humanističke znanosti.7. Navesti i opisati filozofske probleme koji proistječu iz istraživanja u molekularnoj biologiji: problem redukcionizma, problem definiranja gena i slično.8. Analizirati etičke probleme koji proizlaze iz istraživanja u molekularnoj biologiji i	

biomedicinskim znanostima.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	20	
Seminarski rad	0.5	20	
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
Varijanta 2 sa završnim ispitom			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti 30% ocjenskih bodova. 			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Samir Okasha (2019), Philosophy of Biology, Oxford University Press 2. Peter Godfrey-Smith (2014), Philosophy of Biology, Princeton and Oxford: Princeton University Press; 3. Elliott Sober (2000), Philosophy of Biology, Boulder, CO: Westview Press; 4. Stathis Psillos (2007), Philosophy of Science A-Z, Edinburgh: Edinburgh University Press; 			
IZBORNA LITERATURA			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sahotra Sarkar and Anya Plutynski (2008), Companion to the Philosophy of Biology, Wiley-Blackwell Publishing; 2. Gillian Barker and Philip Kitcher (2013), Philosophy of Science, Oxford and New York: Oxford University Press; 3. James A. Marcum (2008), An Introductory Philosophy of Medicine: Humanizing Modern Medicine, Berlin and New York: Springer; 4. Časopis „The British Journal for the Philosophy of Science“, (2019) - ; 5. Časopis „Philosophy of Science“, (2019) - ; 			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Obvezna je nazočnost na barem 70% nastave.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Merlin, mail, Oglasna ploča			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Merlin, mail, Oglasna ploča			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			

Pismeno i usmeno.			
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE			
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!			
ISPITNI ROKOVI			
Zimski			
Proljećni izvanredni			
Ljetni	27.6. i 11.7.		
Jesenski izvanredni	29.8. i 5.9.		
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)			
DATUM	NAZIV TEME		
7.3.	Uvod		
14.3.	Filozofija i biologija		
21.3.	Evolucija i prirodna selekcija		
28.3.	Logika darwinističkog objašnjenja		
4.4.	Biološke funkcije		
11.4.	Adaptacionizam		
25.4.	Kolokvij		
2.5.	Zakoni u biologiji		
9.5.	Biološke vrste		
16.5.	Realizam i antirealizam u pogledu bioloških klasifikacija		
23.5.	Geni		
6.6.	Redukcionizam i antiredukcionizam		
VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja u području biologije i biomedicinskih znanosti, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi.	Evolucija, prirodna selekcija, adaptacija; Biološke funkcije; Adaptacionizam; Biološke vrste, geni	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru;	Pismeni ispit(kolokvij) Usmeni ispit
Usporediti rasprave koje su obilježile filozofiju biologije sa generalnim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno filozofiji znanosti,	Znanstveno objašnjenje u biologiji, biološki zakoni, Redukcionizam i antiredukcionizam	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru;	Pismeni ispit(kolokvij) Usmeni ispit

epistemologiji, metafizici i etici.			
Studenti će moći napisati seminarski rad iz područja filozofije biologije.	Seminarski rad pokriva jednu odabranu temu iz ukupnog sadržaja kolegija	Usmeno izlaganje – prezentacija te seminarskog rada; Diskusija (sve faze uključuju mentorski rad u izradi konačne verzije seminarskoga rada);	Usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moralni razlozi
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvoipredmetni)
Semestar	II., IV., VI.
Akadska godina	2020./2021.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 10,15-12 ; uč. 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako
	Kabinet 422
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 12:15-14:00 Četvrtkom 11:15-13:00
	Telefon 051/265-650
	e-mail mjurjako@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U kolegiju će se razmatrati odnos između etike i praktičnog razuma. Mnogi autori nastoje dokazati da je moralno rasuđivanje ustvari samo jedan oblik praktičnog rasuđivanja budući da praktičnim rasuđivanjem utvrđujemo <i>razloge</i> za djelovanje odnosno, slično kao i u području etike, nastojimo ustanoviti što trebamo činiti. Razmatrajući navedeni odnos, otvaraju se različita pitanja o kojima se danas intenzivno raspravlja. U kolegiju ćemo detaljnije analizirati sljedeće probleme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Praktični razum</u> <ol style="list-style-type: none"> (a) razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); (b) norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudenčijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma); 2. <u>Razlozi</u> <ol style="list-style-type: none"> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga); (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd., objektivna i subjektivna gledišta na prirodu razloga i obveze morala); 3. <u>Motivacija</u> <ol style="list-style-type: none"> (a) teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije); (b) moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike: internalizam/eksternalizam motivacije, Kantovsko shvaćanje motivacije) (c) povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokompjuterski, itd. pristupi motivaciji) 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razlikovati praktični od teorijskog uma, odnosno praktične od teorijskih razloga • Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga • Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga i internalizma i eksternalizma u pogledu moralne motivacije 	

<ul style="list-style-type: none"> Definirati Hjumovsku teoriju motivacije 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Aktivnost na nastavi		10	
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<ul style="list-style-type: none"> Foot, P. 2002. Morality as a System of Hypothetical Imperatives. U P. Foot, ur., Virtues and Vices, Oxford: Clarendon Press, str. 157–173. Hume, D. 1985. [1739–1740]. A Treatise of Human Nature, London and New York: Penguin, [Potrebno je pročitati određene dijelove 3. knjige.] McNaughton, D. 2010. Moralni pogled: uvod u etiku, Zagreb: Hrvatski studiji, poglavlje 7, str. 105–114. Millgram, E. 2005. Was Hume a Humean. U Ethics done right: practical reasoning as a foundation for moral theory, E. Millgram (ur.). Cambridge: Cambridge University Press, str. 198–217. Korsgaard, C. 1996. Skepticism about practical reason. U C. Korsgaard, Creating the kingdom of ends, Cambridge: Cambridge University Press, str. 311–334. Roskies, A.L. 2003. Are ethical judgments intrinsically motivational? Lessons from acquired sociopathy. Philosophical Psychology, 16: 51-66. Smith, M. 1994. The moral problem. Oxford: Basil Blackwell. (4. poglavlje, The Humean Theory of Motivation, pretiskano iz Mind 1987) Street, S. 2006. A Darwinian dilemma for realist theories of value. Philosophical Studies, 127, str. 109–166. Williams, B. 1981. Internal and external reasons. U B. Williams, Moral Luck. London: Cambridge University Press, str. 101–113. 			
IZBORNA LITERATURA			
<ul style="list-style-type: none"> Alvarez, M. 2010. Kinds of Reasons: An Essay in the Philosophy of Action. Oxford: Oxford 			

University Press.

- Arkonovich, S. 2013. Varieties of reasons/motives internalism. *Philosophy Compass*, 8/3, str. 210–219.
- Asarnow, S. 2017. The reasoning view and defeasible practical reasoning, *Philosophy and Phenomenological Research*, 95, str. 614–636.
- Asarnow, S. 2016. Rational internalism. *Ethics*, 127, str. 147–178.
- Bracanović, T. 2007. *Evolucijska teorija i priroda morala*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji.
- Broome, J. 2000. Normative requirements. U J. Dancy (ur.), *Normativity*, Blackwell, Oxford, str. 78–99.
- Casebeer, W. 2003. *Natural ethical facts: evolution, connectionism, and moral cognition*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Copp, D. 1995. *Morality, normativity, and society*. New York: Oxford University Press.
- Copp, D. 2009. Toward a pluralist and teleological theory of normativity. *Noûs-Supplement: Philosophical Issues*, 19, 21–37.
- Cullity, G., i B. Gaut (ur.). 1997. *Ethics and Practical Reason*. Oxford: Oxford University Press.
- Dancy, J. 2000. *Practical reality*. New York: Oxford University Press.
- Davidson, D. 2001. *Essays on Actions and Events*. Clarendon: Oxford University Press.
- Decety, J. i Wheatley, T. (ur.). 2015. *The moral brain*. Cambridge, MA.: The MIT Press.
- Deem, J. M. 2016. Dehorning the Darwinian dilemma for normative realism. *Biology and Philosophy*, 31, str. 727–746.
- Dretske, Fred. 1989. 'Reasons and Causes'. *Philosophical Perspectives* 3, str. 1–15.
- Harms, William F. 2000. Adaptation and Moral Realism. *Biology and Philosophy* 15, str. 699–712.
- Hubin, D. 2007. Što je posebno u Hjumovstvu? *Novi Kamov*, 25, str. 31–44.
- Joyce, R. 2006. *The evolution of morality*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Joyce, R. 2013. The evolutionary debunking of morality. U J. Feinberg, & R. Shafer-Landau (ur.), *Reason and responsibility: readings in some basic problems of philosophy*. Boston: Wadsworth Cenage Learning, str. 527–534.
- Korsgaard, C. 2003. *The sources of normativity*, New York: Cambridge University Press.
- Korsgaard, C. 2011. The activity of reason“. U *Reasons and recognition: essays on the philosophy of T. M. Scanlon*. R. Jay Wallace, Rahul Kumar i Samuel Freeman (ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 3–22.
- Lazović, Ž. 1988. *Razlozi, uzroci i motivi* (Hjum i Kant). Beograd: Filozofsko društvo Srbije.
- Markovits, J. 2011. Why Be An Internalist About Reasons? U *Oxford studies in metaethics*, vol. 6 (Russ Shafer-Landau, ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 255–279.
- Markovits, J. 2014. *Moral reason*. Oxford: Oxford University Press.
- McPherson, T. i D. Plunkett (ur.). 2017. *The Routledge Handbook of Metaethics*. Routledge
- Parfit, D., 2011. *On what matters*, Vol. 1 i 2, Oxford: Oxford University Press.
- Pölzler, T. 2018. *Moral Reality and the Empirical Sciences*. New York: Routledge.
- Scanlon, T. 1998. *What we owe to each other*. Cambridge: Harvard University Press.
- Schroeder, T. 2004. *Three Faces of Desire*. Oxford: Oxford University Press.
- Schroeder, M. A. 2007. *Slaves of the Passions*. Oxford: Oxford University Press
- Schroeder, T., Roskies A.L, and S. Nichols. 2010. Moral motivation. U *The Moral Psychology Handbook*, Doris, J. and S. Stich (ur.) Oxford University Press.
- Searle, J. 2001. *Rationality in action*. Cambridge, MA.: MIT Press.
- Smith, M. 1994. *The moral problem*. Oxford: Basil Blackwell.
- Smith, M. 2007. The externalist challenge. U R. Shafer-Landau i T. Cuneo (ur.), *Foundations of ethics: an anthology*, Blackwell, str. 231–239.
- Sinhababu, N. 2013. The desire-belief account of intention explains everything, *Noûs*, 47, str. 680–696.
- Sinnott-Armstrong, W. 2014. Do Psychopaths Refute Internalism? U *Being Amoral: Psychopathy and Moral Incapacity*, T. Schramme (ur.), 187–207. Cambridge, Mass.: The MIT Press
- Star, D. (ur.). 2018. *The Oxford Handbook of Reasons and Normativity*. Oxford: Oxford University Press.
- Strandberg, C. 2017. A puzzle about reasons and rationality. *Journal of Ethics*, 21, str. 63–88.
- Sušnik, M. 2009. Internalizam razloga: dvije interpretacije. *Filozofska istraživanja*, 29, str. 349–363.

- Sušnik, M. 2012. Hjumovska teorija motivacije: u obranu dogme. *Prolegomena*, 11 str. 83-105.
- Vavova, K. 2015. Evolutionary debunking of moral realism. *Philosophy Compass*, 10, 104–116.
- Wallace, R. J. 2006. *Normativity and the Will*. Oxford: Clarendon Press. Odabrana poglavlja

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obvezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, email

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, email

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Prolječni izvanredni	
Ljetni	16.6.2022 30.6.2022.
Jesenski izvanredni	1.9.2022. 8.9.2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3.2022.	Uvodno predavanje: etika i moralni razlozi
9.3.	Problem opravdanja morala
16.3.	Hjumovsko shvaćanje praktičnog razuma
23.3	Hjumovska teorija motivacije
30.3	Kantijansko shvaćanje praktičnog uma
6.4.	Internalizam u pogledu razloga
13.4.	Odnos razloga i racionalnosti
20.4.	Kontinuirana provjera znanja 1
27.4.	Eksternalizam u pogledu razloga
4.5.	Podrazumijevaju li moralne prakse subjektivna ili objektivna gledišta?
11.5.	Evolucija morala
18.5.	Antirealizam i „debunking“ argumenti
25.5.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima - slučaj kvazi-psiropata
1.6.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima - neurokompjucionalizam
8.6.	Kontinuirana provjera znanja 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA
---------------	---------	-------------------------------------	--------------------

		(metode poučavanja i učenja)	
<ul style="list-style-type: none"> Razlikovati praktični od teorijskog uma, odnosno praktične od teorijskih razloga 	<p>1. <u>Praktični razum</u> (a) razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); (b) norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudenčijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma);</p>	<p>Predavanje; Rad na tekstu;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij
<ul style="list-style-type: none"> Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga 	<p>2. <u>Razlozi</u> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga);</p>	<p>Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij
<ul style="list-style-type: none"> Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga i internalizma i eksternalizma u pogledu moralne motivacije 	<p>2. <u>Razlozi</u> (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd.)</p>	<p>Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij
<ul style="list-style-type: none"> Definirati Hjumovsku teoriju motivacije 	<p>3. <u>Motivacija</u> teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije)</p>	<p>Predavanje; Rad na tekstu;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Paradoksi		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak, 14.15 - 15.30, uč. 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 15.30-16.30	
	Telefon	265-645	
	e-mail	boran.bercic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p><u>Semantički paradoksi</u>: paradoks lažljivca, paradoks brijača i neki drugi semantički i srodni paradoksi.</p> <p><u>Paradoksi induktivnog rasuđivanja</u>: Hempelov paradoks ili paradoks gavranova, Goodmanova nova zagonetka indukcija ili "Grue" paradoks, "Kripkestein".</p> <p><u>Paradoksi deduktivnog rasuđivanja</u>: Carollov paradoks Ahila i kornjače, zadatak izbora i paradoks materijalne implikacije.</p> <p><u>Paradoksi u racionalnom odlučivanju</u>: zatvorenikova dilema, Newcombov paradoks, Buridanov magarac.</p> <p><u>Pragmatički paradoksi</u>: neočekivani ispit ili paradoks vješanja, Mooreov paradoks.</p> <p><u>Paradoksi kretanja</u>: Zenonove aporije.</p> <p><u>Paradoksi vremena</u>: paradoks putovanja kroz vrijeme i McTaggartov paradoks.</p> <p><u>Paradoksi božanskih atributa</u>: svemoć i sveznanje.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno izložiti najpoznatije paradokse - objasniti rješenja najpoznatijih paradoksa - detaljno upoznati najvažnije paradokse u filozofiji - prepoznavati paradoksalne posljedice pozicija u filozofiji I prepoznavati logičke pogreške 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja 1	1	34	
ZAVRŠNI ISPIT	1	66	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Sainsbury R.M: *Paradoxes*, Cambridge University Press, 1995.

IZBORNA LITERATURA

Robert M. Martin: *There Are Two Errors In The The Title Of This Book, a sourcebook of philosophical puzzles, paradoxes and problems*, Ontario, Canada, 1992.

Michael Clark: *Paradoxes From A to Z*, Routledge, 2002.

Berčić: Rukopis, dostupan na Merlinu

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Treba pohađati nastavu. Student je dužan biti prisutan na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno na nastavi, oglasnom pločom Odsjeka, obavijestima na web-u, e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, na konzultacijama, e-mailom, itd.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Seminarski rad i pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proletni izvanredni	
Ljetni	Ponedjeljak, 13.6, 26.6, u 12:00
Jesenski izvanredni	Ponedjeljak, 29.8, 5.9, u 12:00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.3.2022.	Podjela tema i definicija paradoksa
8.3.2022.	Kockarski paradoks
15.3.2022.	Monty Hall paradoks
22.3.2022.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje I
29.3.2022.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje II
5.4.2022.	Sorit: struktura argumenta i rješenja

12.4.2022.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Zatvorenikova dilema
26.4.2022.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Newcombov paradoks
3.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Paradoks potvrđivanja: Hempel, <i>gavrani</i>
10.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Paradoks potvrđivanja: Goodman, <i>grue</i>
17.5.2022.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Neočekivani ispit
24.5.2022.	Semantički paradoksi: Lažljivac
31.5.2020.	Paradoks materijalne konstitucije
7.6.2020.	Paradoks tolerancije

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<p>Studenti će biti u stanju prepoznati najvažnije paradokse i situacije u kojima oni nastaju.</p> <p>Moći će ponuditi standardna rješenja najpoznatijih paradoksa.</p> <p>Ova dva ishoda trebala bi dovesti do toga da studenti u svom kasnijem radu pažljivije formuliraju pozicije koje zastupaju, to jest, da ne zastupaju pozicije koje dovode do paradoksalnih posljedica.</p>	<p>Kockarski paradoks</p> <p>Monty Hall paradoks</p> <p>Zenon I</p> <p>Zenon II</p> <p>Sorit</p> <p>Zatvorenikova dilema</p> <p>Newcombov paradoks</p> <p>Paradoks potvrđivanja: Goodman, <i>grue</i></p> <p>Neočekivani ispit</p> <p>Lažljivac</p> <p>Materijalna konstitucija</p> <p>Tolerancija</p>	<p>Predavanje, seminar, konzultacije.</p>	<p>Izlaganje seminara, aktivnost na nastavi, završni pismeni ispit.</p>